

ТУУЫ

ТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
АВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

сентябрь

Сәрсенбі

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйым

Совет Одағы Коммунист партиясы — жұмысшы табының, еңбекші шаруалардың және еңбекші интеллигенциясының адамдарынан ұйымдасқан пікірлес - коммунистердің ерікті жауынгерлік одағы.

(БК(б)П Орталық Комитетінің жобасы. Партияның өзгертілген Уставының текстінен).

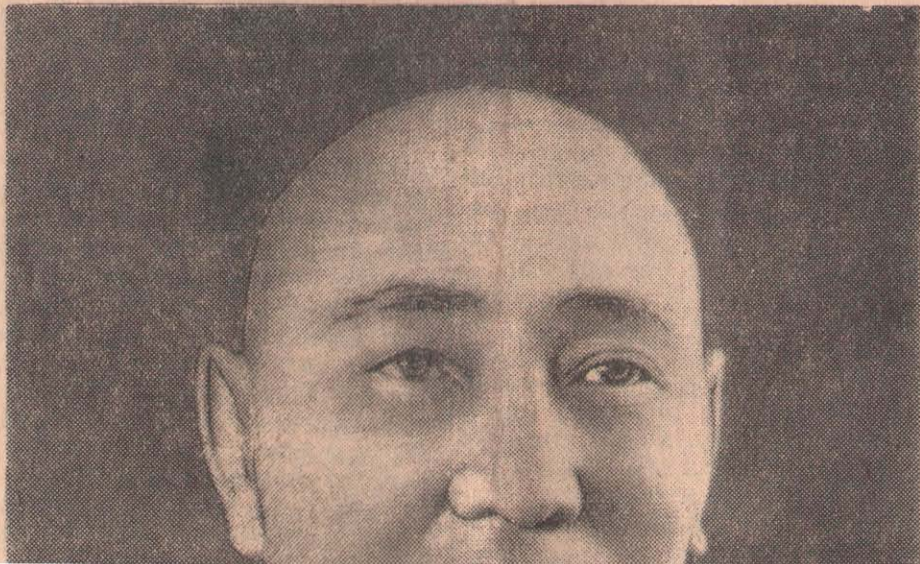
БК(б)П Орталық Комитетінің Қазақстан Коммунист (евиктер) партиясының VI съезіне есебі

Орталық Комитетінің секретары Ж. ШАЯХМЕТОВ жолдастың баяндамасы

лардың еңбек
лығымен салыс
урғасын, тазар
ектр қуатын
өнеркәсібінің өні
ақ өнеркәсібі
у едәуір өсті.
ндағы темір
ап, темір жол
өсті.
қ категория
аникалық, м.л
нің көлемі ұл
терінің саны
категориялары
Республиканың
трактор паркі
сүйі жыл санап
өзі товар айна
д, бағаның бес
қының өсуінен
1939 жылғы
істейтін бір
ысы екі еседен
дың табысы

Партияның XIX съезін шақыру туралы хабарды Совет Одағының барлық еңбекшілері сыяқты, Қазақстан еңбекшілері де асқан зор қуанышпен, зор саяси және өндірістік өрлеумен қарсы алды. Партияның съезін еңбекте жаңа табыстармен қарсы алу үшін, жүздеген

мың совет патриоттары еңбек вахтасына тұрды. Социалистік жарыстың жаңа төлқыны күшейін, ұлғая түсуде. Біздің партия мен халықтың қолы жеткен табыстары ұшан-тедіз. Коммунизм орнатудың біздің алдымызда тұрған бөлашағы бұдан да зор.

ғылау жұмысында жаңа техниканы кең қолдану туралы қарары орындалмай келеді. Анағұрлым прогрессивті — турбиналы бұрғылау жоспары осы жылғы 8 айдың ішінде небәрі 75 процент қана орындалды. Ембіде күрделі құрылыс жұмыстарын жүзеге асырушы Қазақстан мұнай құрылысы тресі құрылыс-монтаж жұмыстарының сегіз айлық жоспарын 79,7 процент қана орындады, мұның өзінде тұрғын үйлерді пайдалануға беру жоспары 72,7 процент қана орындалды. Сонымен, мұнайшылардың және Гурьев облыстық партия ұйымының алдында Қазақстан К(б)П бесінші съезі қойған міндеттер тұр, яғни кәзіргі кәсіпшіліктердің жұмысын, бұрғылау және құрылыс жұмыстарын жақсартуды қамтамасыз ету, Ембінің мұнайлы ауданын өркендетудің үлкен жоспарын жасау міндеті тұр.

ЭНЕРГЕТИКА

Қазақстан К(б)П бесінші съезінің қарарларына сәйкес 1952 жылдың өткен айлары ішінде республиканың энергетика базасын онан әрі өркендетуде едәуір жұмыстар істелді.

тып, құрылыстағы еңбекті көп керек ететін жұмыстарды барынша механикаландырып, индустриялық әдістерді кең қолданып, механизмдер мен жабдықтарды пайдалануды жақсарту керек. Партия және шаруашылық ұйымдарының басшылары металлургия өнеркәсібінің кәсіпорындары мен құрылыстарындағы еңбекшілердің тұрмыс және мәдениет жағдайын қауырт жақсартуды қамтамасыз етуге, жұмысшылардың тұрақты кадрларын жасай отырып, жұмысшы кадрлардың тұрақтамаушылығын жоюға тиісті.

ХИМИЯ ӨНЕРКӘСІБІ

Химия өнеркәсібі кәсіпорындарының бірқатар басшылары Қазақстан К(б)П бесінші съезінің қарарын қанағаттанғысыз орындауда. Әсіресе Индер борат руднигі (директоры Земляков, партия ұйымының секретары Байменов жолдастар) жұмысты нашар істейді. Химия өнеркәсібін өркендету жөніндегі ең бірінші кезектегі міндеттер: фосфор тыңайтқыштары, күкірт қышқылы және басқа өнімдер өндірісін онан әрі мықтап ұлғайтуды қамтамасыз ету, күсті металлургияны химия өнеркәсібімен серіктестігіне негізделген кәсіпорындардың құрылуына қолдау беруіне

ры ақша реформасын жүзеге асырды, барлық азық-түлік және өнеркәсіп тапшылығына карточка системасын жойды, көпшілік тұтынатын товарлардың бағасын үнемі арзандатып отыр.

Совет адамдары коммунист партиясының басшылығымен табиғатты, еліміздің орасан зор аудандарының ауа райын өзгертіп, алып электр станцияларын салып жатыр. Коммунизмнің ұлы құрылыстары — Еділ мен Днепрде, Дон мен Амударияда салынып жатқан орасан зор гидротехникалық құрылыстар, кәзірдің өзінде іске қосылған В. И. Ленин атындағы Еділ-Дон кеме қатынасы каналы бұл күндері коммунизм енді алыстағы арман емес, совет адамдарының творчестволық нақты төл ісі екендігінің айқын куәсі болып отыр.

Еліміздің шаруашылығы мен мәдениетін дамыту ісіне, Отанымызды қорғау ісіне, соғыстан кейінгі бейбіт құрылыс ісіне, бүкіл совет халқымен бірге, Қазақстан еңбекшілері де өз үлесін қосты.

БК(б)Ш Орталық Комитетінің XVIII съездегі есепті баяндамасында Сталин жолдас партияның алдына мынадай міндеттер: өнеркәсімізді онан әрі өркендетуді, еңбек өнімділігін арттыруды, егіншілік пен мал шаруашылығын өркендетуді қамтамасыз ету, техникалық дақылдар өндіруді ұлғайту, жұмысшылардың, шаруалардың, интеллигенцияның әл-ауқат және мәдениет жағдайын жақсартып беру, партияның құрамын үнемі жақсартып отыру, басшы органдарды төменгі ұйымдарға жақындату, кадрларды мәселелі өсіріп, жас қызметкерлерді батыл жағыралатып отыру, кадрлардың теориялық дәрежесін көтеріп, оларды саяси жағынан шынықтыру міндеттерін қойған болатын.

Партияның XVIII съезінен кейінгі өткен 13 жылдың ішінде республиканың ірі өнеркәсіп орындарының саны 66 процент көбейді. Республиканың бүкіл өнеркәсібінің жалпы өнімі 3,8 есе, өнеркәсіптің негізгі қорлары — 7 еседен артығырақ өсті.

Баяндама қысқартылған стенограмма бойынша басылып отыр.

ды. Бұл жоспар Совет Одағы мен халықтық демократия елдерінің экономикалық ынтымағын онан әрі баянды етіп күшейтуге, теңправолылық және өзара тиімділік негіздерде сауда ісін өркендетуді тілейтін барлық елдермен экономикалық қарым-қатнастарды өркендетуге көмектеседі».

Ленин-Сталин партиясының ісі біздің елімізде бүкіл халықтың ісіне айналды. Еңбекшілердің қалың бұқарасы коммунист партиясын өз партиясы, жақын және туысқан партиясы деп есептейді; оны нығайтуды шын ниетімен тілейді, тағдырын оның басшылығына өз еркімен сеніп тапсырып отыр.

Совет халқының жемісті бейбіт еңбегі — бүкіл дүние жүзіндегі бейбітшілік ісіне қосылған зор үлес. Совет Одағының ұлы өнегесімен жігерленген, социализм орнату жолына түскен демократиялық лагердің барлық елдері өздерінің экономикасы мен мәдениетін дамытуда зор табыстарға жетуде.

Осы табыстардың тұрғысынан қарағанда, дүниежүзілік реакцияны бастаушы болып алған АҚШ бастаған империалист агрессорлардың қылмысты қулық-сұмдықтары бүкіл дүние жүзі еңбекшілеріне анағұрлым айқындала түседі. Америкада, Англияда және олардың әртүрлі агрессияшылық блоктарға тартқан елдерінде жұмыссыздар көбейіп, еңбекшілердің қалың бұқарасы қайыршылыққа ұшырауда. — корей халқына қарсы соғыста өзінің нағыз айуандық бескінін көрсеткен бұл империалистік саясаттың салдары міне осындай. Кореядағы америкын интервенциясының корей халқының жеңісімен ғана аяқталатынына ешқандай күмән жоқ.

Совет халқы бейбітшілік үшін күрестің алдыңғы сапында болып, халықаралық өмірдің дамуына зор ықпал жасап отыр. Бейбітшілік үшін күрес туы астына жыйналған жер шарының адал ниетті адамдарының саны барған сайын көбейе түсуде. Бұл қозғалыс кеңейіп, өсіп келеді, ол жеңімпаз, соғысты жеңіп те шығады, өйткені бейбітшілік туын ұстаушы — ұлы Сталин.

жөніндегі сегіз айлық програманың артық орындалғаны, механизмдердің жұмыс өнімділігінің артқаны, жұмыстың еңбекті көп керек ететін процестерін механикаландыру дәрежесінің артуы т. б. дәлелдейді, дегенмен оның жұмысында әлі де ірі кемшіліктер бар.

Комбинат жоспарды жеке алғанда әрбір кәсіпорнының орындалуын әлі қамтамасыз еткен жоқ. Бассейн шахталарының жартысы сегіз айдың жоспарын орындамады, олар мемлекетке жүздеген мың тонна көмір борышты болып қалды.

Шахталарда еңбек ұйымдастыруы әлі төмен дәрежеде, ол кен техникасының кәзіргі жағдайына сай емес. Цикл алу графигі шахталардың көпшілігінде қанағаттанғысыз енгізілуде.

Комбинат кен-проходка жұмыстарының жоспарын жылдан жылға орындамай келеді.

Белгіленген орташа үдемелі жоспарлар үнемі орындалмайды.

Көмір өнеркәсібінің құрылыстары жұмысты бұрынғысынан қанағаттанғысыз істейді. «Қарағандашахтастрой» комбинатының 7 құрылыс тресінен 6 трест құрылыс-монтаж жұмыстарының 1952 жылдың сегіз айының жоспарын орындамады.

Осының бәрі Қарағанды көмір ауданы басшыларының, ең алдымен Иноземцев пен Дмитриев жолдастардың, көмір өнеркәсібінің барлық кәсіпорындары мен құрылыс ұйымдарының жұмысында әлі де болса тиісті қажырлы еңбек туғыза алмағанын, кейбір шахталар мен құрылыс объектілерінің артта қалу себептерін нағыз білетінін, олардың басшыларына қажетті көмек көрсетпейтінін, антимеханизаторларға, еңбек тәртібін бұзушыларға қарсы батыл күрес жүргізбейтінін көрсетеді.

Сонымен қатар мынаны айта кету қажет. Қарағанды облыстық және қалалық партия комитеттері БК(б)Ш бесінші съезі қойған талаптардың орындалуын қамтамасыз етпеді, шахталардың, құрылыстардың жұмысына басшылығын жақсартпа-

артығымен орындап отыруын көздеген социалистік жарысын шыңдап бастай алмады.

Көмір өнеркәсібінің басшылары мен барлық қызметкерлерінің басты міндеті — партия мен үкметтің шахталарда еңбек өнімділігін арттыру, өндірісті ұйымдастыруды және механизмдерді пайдалануды жақсарту жөніндегі нұсқауларын толық жүзеге асыру.

Бұл үшін:

а) комбинат пен трестердің басшыларының, инженерлері мен техниктерінің шахталарға басшылық дәрежесін арттыруы, олардың тікелей шахталар мен участоктерге көбірек барып, еңбек ұйымдастыруды жақсартудың барлық мәселелерін іс үстінде шешіп отыруы қажет;

б) көмір кендерін пайдалану әдістерін үнемі жақсарту қажет, көмір өнеркәсібінің комплексті механикаландырып, техникамен онан әрі қаруландырып, еңбек өнімділігінің өсуін қамтамасыз ету үшін ең жаңа кен машиналары мен механизмдерді кең қолдану қажет.

Әрбір құрылыс объектісі мезгілінде пайдалануға берілуге тиіс, мұның өзінде құрылыс жұмыстары өте сапалы болып, құрылыс бағасы мейлінше арзандатылуы керек.

МҰНАЙ ӨНЕРКӘСІБІ

Қазақстан мұнай бірлестігі мен Қазақстан мұнай құрылысы тресінің басшылары Гурьев облыстық, Мақат пен Жыләй аудандық партия комитеттері мұнай өнеркәсібінің жұмысын бұл уақыт ішінде көзге түсерліктей жақсартуды қамтамасыз етпеді, дегенмен, мұнай шығарудың сегіз айлық жоспарының орындалғанын айта кетугіміз керек.

Барлау және пайдалануға беру жөніндегі бұрғылау жұмыстарының сегіз айлық жоспары орындалмады. Мұның өзінде бұрғылау жұмыстарының орындаған көлемі 1951 жылдың осы кезіндегі істелген жұмыстардың көлемінен 23,5 процент кем екенін атап көрсету керек.

Қазақстан Б(б)Ш бесінші съезінің бұр-

Мыс өнеркәсімі қаш және Еуразия қазған мыс-ішінде тазарту ганы жоспардасын өндіру болды; біркей мыс кем бер

Республика өндіру жоспары Түсті металл құрылыс үйі істейді. Бар құрылыс -мә айлық жоспарі ғана (132 трестер жоспарында ғана «скетрой» трест жолдас, БК партия ұйымдас) жұмыс

Республика шылық ұйығанды, Шықзақстан, Та. ұйымдарының және мұнай қуаттарын сирек кезде және полимпарларын тандауды қамт. комплексті жоғары маң әрі ұлғайту бар кәсіпор кеңейтіп ж жаңа кәсіп металдың а тапсырмала ету қажет.

Құрылыс тырып, ма деп жұмсау лыстың ба лыстардың

Комитетінің секретары Ж. Шаяхметов жолдастың баяндамасының жалғасы

мола —Павлодар облысының аяқталу, қолат пайдалану керек;

Турьев —Астрахань жұмысының алу үшәсігінә едету керек.

Байланыс әр міндеттері мы ауылдық Советтерді ұйымдастыру, об-ТС, ММС, мал қолық- ауылдық қрасында сенімді атамасыз ету; ықтары мен ірі станцияларын аяқтау; барлық дыру ісін аяқ-

де. Автомобиль маңызды ма-анспорты үшін ықтикалық база ызы бар авто-ірілендіру, авто-ағдайын және ту, оның жұмы-жүк тасудың іту.

с жұмысындағы нда айта келіп, қ Комитетінің м меңгерушісі жұмысында елеу-башы кадр-орғандарының алуда қателер ық Комитеті, және Қазақстан

сын ұқсату, тоғыспалы өріс сыяқты жұмыстар үнемі орындалмай келеді. Ал жер жырту, егін егу, егін жыйнау, басқа да сол сыяқты жұмыстар мерзімінен көп кеш орындалып келеді.

1951 жылы трактор жұмыстарының жоспары республиканы тұтас алғанда 100,3 процент орындалғанда, олардың тек 86,4 проценті ғана мерзімінде орындалды. Ал шарттарда белгіленген жұмыстар ешбір облыста толық орындалмады.

Техниканың машина-трактор станцияларындағыдай, жашпай басқа тұрып қалуы халық шаруашылығының ешбір басқа саласында жоқ.

1951 жылы машина-трактор паркі техникалық кемшіліктер мен ұйымдастыру кемшіліктерінен 1.100 мың трактор-смена бос тұрып қалды. Мұның үстінде көптеген тракторшылар жұмыс нормасын орындамайды. Міне осылардың бәрінің салдарынан МТС-тер 1951 жылы 6—6,5 миллион тектар шамасындай трактор жұмысын кем істеді. Міне, мұның бәрі техникалық жұмыс өнімін ұлғайту, егіншілік мәдениетін көтеру және осы негізде ауылшаруашылық дақылдарының шығымын арттыру жөнінде біздің қаншама зор мүмкіншіліктеріміз бар екенін көрсетеді.

Республиканың машина-трактор станциялары жұмысының практикасына: сағаттық график, шаруашылық есеп, комбайндардың топталып істеуі сыяқты жаңа прогрестік әдістер өте бауу енгізіледі.

2. Ауылшаруашылық дақылдарының тұқым шаруашылығы жайының өте нашарлығы. Колхоздарда тұқым шаруашылығы өте-мөте нашар күйде, осының салдарынан көптеген колхоздар тұқым құю жоспарын ұдайы, жылма-жыл орындамайды. Оның бері жағында, мынаны айта кету керек: өте колхоздардың шар-

шылық және оның артта қалуы. Партия мен Үкіметтің жер суарудың жаңа жүйесіне көшу жөніндегі аса маңызды шаралары әсіресе Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Қызылорда, Алматы, Талдықорған облыстарында өте-мөте қанағаттанғысыз орындалып келеді.

Бұл жұмыстың жайы Семей, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Павлодар облыстарында бұдан да нашар болып отыр.

Су шаруашылығының жоғары басқармасы мен Су шаруашылығы министрінің басшылары Дәуленов пен Дауылбаев жолдастар республиканың су шаруашылығын дамытуда, ең алдымен кезіргі инициатива объектілерінің жұмысын жақсартуға және жайы суарылатын жер көлемін көбейтуге жеткілікті инициатива көрсетпей отыр. Су шаруашылығының мұндай жағдайы, сірә, әртүрлі басшы мекемелерге бағынатын көптеген су-шаруашылық ұйымдардың жұмысы өзара ешбір бөлісе алмай отырғанынан да болу керек. Осы ұйымдардың бәрін біріктіріп, біздің су-шаруашылық мүмкіншіліктерімізді, іске қоса алатын бірыңғай іскер орган құруға уақыт жеткен жоқ па?

МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Мал шаруашылығының жайы өте ауыр болды, әлі де сол күйінде қалып отыр. Партия мен Үкіметтің республикамыздың колхоздарына, МТС, ММС және совхоздарына мал шаруашылығын өркендету мәселелері жөнінде орасан зор көмек көрсетуге қарамастан, мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспары республикамыздың колхоздарында 1952 жылғы сентябрьдің 1-не тек жылқы жөнінен ғана орындалды.

Мал шаруашылығының өнімі өте тө-

Бесікшіден, малға керекті қолайлы және стандартты қора-жайлар мен олардың іс жүзінде барының арасында үлкен алшақтық бар.

Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрілігі мен Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы Село құрылысының жоғары басқармасы әртүрлі сылтауларға сүйеніп, малдың қора-жайларын салу жоспарын жылма-жыл орындамай келеді.

Алтықшыдан, Ауыл шаруашылығы министрілігі мен Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы Су шаруашылығының жоғары басқармасы және тиісті жобалаушы ұйымдар маусымды жайылымдарды суландыру жұмысымен қанағаттанғысыз шұғылданады. Тоғандар мен су қоймаларын салу жоспары —25 процент қана, отардағы малға шырау құдықтар қазу жоспары —44 процент қана, тұрба құдықтар қазу жоспары —25 процент қана орындалды.

Су шаруашылығы жоғары басқармасының басшылары жайы суландыруға қажетті су шаруашылығы құрылыстарын салу жұмысымен жаз кезінде шұңқалы айналысуды қойды. Өз жұмыстарында олар тек мемлекет қаржысына ғана иен артады, ал сойте тұрып берілген қаржыларды толық меңгермейді, колхоз қаржысын жөнді пайдаланбайды, су-шаруашылық құрылыстарының жұмысына колхозшыларды қатыстырмайды.

Жетікшіден, Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрілігі мен Совхоздар министрілігі, көптеген партия және совет органдары малдың жұқпалы ауруларын жою мәселелеріне тиісті мән бермейді.

Сегізкшіден, Ауыл шаруашылығы министрілігі мен Совхоздар министрілігі және

қорларын және басқа қоғамдық қорларын жасамайды, шаруашылықтың ақшалай табысын көбейтпейді, бөлінбейтін қорларға қажетті қаржылар бөлмейді, міне осының бәрінің салдарынан колхозшылардың еңбектеріне астықты, ақшаны және басқа азық-түліктерді аз береді.

1951 жылы республиканың колхоздары сүтті, жүнді, астықты жоспардағыдан көп кем алды.

Аудандық ұйымдардың басшылары, ауыл шаруашылығы мамандары колхоздардың экономикасына тереңірек зер салып, олардың дер кезінде кіріс-шығыс сметалар жасау жұмыстарына басшылық етіп, бағыт беріп отырулары керек, колхоздардың өндірістік жоспары мен кіріс-шығыс сметасының орындалуын қатаң бақылап отырулары қажет.

Бөлінбейтін қорлардың қаржысын дұрыс жұмсаудың, ал кейбір реттерде ұрлаудың салдарынан республиканың 2262 колхозында бөлінбейтін қорларға түсетін жарналардан 160,3 миллион сом орнына салынбай отыр.

Бөлінбейтін қор жасау, оны сақтау, пайдалану жұмыстарын тәртіпке салу керек, сөйтіп барлық колхозшылардың күші, партияның XIX съезінің директиваларында көрсетілгендей, ең алдымен қоғамдық шаруашылықты өркендетуге, — шаруашылық құрылыстар, мал қораларын, жер суландыру және жер құрғату каналдарын, су қоймаларын салуға, өсім қорғайтын орман алқаптарын жасауға, колхоз электр станцияларын салуға және колхоздардың қоғамдық шаруашылығын ойдағыдай дамытып, колхоздар мен колхозшылардың табыстарын арттыруға керекті басқа да құрылыстар салуға жұмсауы керек.

Ауылшаруашылығының жайы

ЕГІНШІЛІК

Қазақстан К(б)П V съезінен кейінгі уақыттың ішінде ауыл шаруашылығын дамытуда, сөз жоқ, едәуір жұмыс істелді. Алайда, республика ауыл шаруашылығының жайы съезге болып келген едәуір кемшіліктерді және бұл кемшіліктердің себептерін айтты, кейбір нақтылы міндеттер қояды керек етеді.

Республикамызда 35 түрлі ауылшаруашылық дақылды егіледі. Дәнді дақылдардың егіс көлемі 1952 жылы жалпы егіс көлемінің 73 проценті болды.

Егер дәнді дақылдардың егіс көлемі жылдан жылға өсіп келе жатқан болса, олардың шығымы әлі де төмен және тым тұрақсыз күйінде қалып келеді.

Дәнді дақылдардың едәуірін суармалы жерлерде егетін республиканың шешуші солтүстік-шығыс және оңтүстік облыстарының барлығында дерлік егін шығымы тұрақсыз.

Малға жемдік дақылдарды көріне жеті бағаламаудың салдарынан бұл дақылдардың егіс жоспары ұдайы жылма-жыл орындалмай қалып келеді. Малға жемдік дақылдардың егісінің көлемі 1940 жылғымен салыстырғанда, 1952 жылы азайды. Бұл дақылдардың шығымы да өте төмен.

Соңғы жылдардың ішінде тары сыяқты, бағалы жарма дақылға көңіл жөнд аударылмай жүр. Батыс Қазақстан, Ақтөбе, Павлодар облыстарында тарының шығымдылығы төмен. Ал, бұл облыста негізгі тары егуші облыстар екені белгілі. Берсиновтің шәкірттерінің тәрбиелі үнемі жоғары өнім алып келгені және алын отырғаны да белгілі.

Оңтүстік Қазақстан облысының колхоздары мен совхоздары суармалы жерлерді жөнді пайдаланбағандықтан, жаңа жерлерді қанағаттанғысыз игергендіктен мақта шаруашылығын дамытуда үнемі артта қала берушілігін ешбір жоя алмай, мемлекет пен колхоздарға аса зор зыян келтіріп отыр.

Жамбыл, Талдықорған, Алматы облыс-

тарының колхоздарында қант қызылшасының егіс көлемі тұрақты бола тұрса да, оның шығымы өте төмен.

Соңғы жылдардың ішінде шаруашылықтың темекі егу сыяқты бағалы және мол табысты саласы шынында өте төмендеп кетті.

Майлы дақылдар өндіру жұмысы өте нашар күйде.

Майлы дақылдардың егіс көлемі 1952 жылы едәуір мөлшерге жетті. Алайда құрғақтың шығымы өте төмен болып отыр.

Шығыс Қазақстан облысы 1951 жылы әр гектардан небәрі бір центнерден гана өнім алды.

Республикада оwoць пен картоп өндіру жөнінде аса ауыр жағдай туып отыр. Біз тіпті картоп жөніндегі өз көрегімізді де өндіріп ала алмай, картопты республикамыздан сыртқары жерлерден әкелуге мәжбүр болдық.

Оwoць пен картоптың шығымы өте төмен.

Кенеп пен зығырды егу жұмыстары да жақсартуды керек етеді.

Көріп отырсыздар, бірсыпыра аса маңызды ауылшаруашылық дақылдарды өндіру жұмысының жайы өте нашар. Бұл жағдай ауылшаруашылық өнімі товарлығының кемуіне, мемлекетке ауылшаруашылық өнімдерін тапсыру жоспарының үнемі орындалмауына, колхоздардың қоғамдық қорлары мөлшерінің кемуіне, колхозшылардың еңбеккүн ақысының азаюына әкеліп соғады.

Ал осы жағдайдың себептері не? Мұның басты себептері мыналар:

1. Техниканы нашар пайдалану, МТС-тер мен ММС-тер жұмысының қанағаттанғысыздығы. Трактор жұмыстарының көлемі және трактордың жұмысы жыл сайын өсіп келе жатқандығына қарамастан, егіншілік мәдениетін көтеруді және егін шығымын арттыруды қамтамасыз ететін көптеген жұмыстар, ең алдымен, зыб жырту, аңызды сыдыра жырту, тар өңдеу, отамалы дақылдардың қатар ара-

ларының кемуіне жол берді. Төдейтін мал санының кемуі әсіресе Батыс Қазақстан, Гурьев, Ақмола, Шығыс Қазақстан облыстарының колхоздарында өте көп болды.

Төдейтін жүз малдан төл алу өте-мөте кемші, 1951 жылы: 1948 жылғы 88 бұзаудың орнына 74 бұзау, 103 қозылақтың орнына 78 қозы-лақ, 78 қулынның орнына 67 қулын алынды. Әсіресе Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Алматы, Талдықорған облыстарының колхоздарында төл аз алынды.

Үшіншіден, республиканың колхоздары мен совхоздарында қоғамдық мал шаруашылығының өнімі өте төмен болып келеді. Бір сауын сыйырдан сауылатын сүт жылдық жоспар бойынша 1150 литр болса, 1952 жылдың сегіз айының ішінде ол республика бойынша орта есеппен 478 литр болып отыр, ал өткен жылғы осы уақытта 535 литр еді.

Быйыл жайылым ерекше қолайлы бола тұрса да Оңтүстік Қазақстан облысының колхоздары әр сауын сыйырдан небәрі 421 литр, Алматы облысының колхоздары—466 литр, Семей облысының колхоздары 484 литр сүт сауды.

Быйыл бір қойдан қырқылған жабағы жүн бүкіл республика бойынша 1,2 килограмм болды, ал Гурьев, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда облыстарының колхоздарында бұдан да кем болды.

Міне, мұның бәрі мемлекетке сүт пен жүн тапсыру жоспарының орындалмауына әкеліп соғып отыр.

Төртіншіден, республикада жемшөп мәселесінің шешілуі мүлде қанағаттанғысыз болып келеді. Көптеген колхоздар мен совхоздар жыл сайын қоғамдық малды азықпен қамтамасыз етпейді. Мал азығын дайындау жағдайы быйыл да осындай күйде.

1952 жылғы сентябрьдің 15-не шен дайындау жоспары тонна есебімен республиканың колхоздарында небәрі 51,3 процент, шөп сүрлеу жоспары 58,5 процент қана орындалып отыр; ал совхоздарда шөп дайындау 50,0 процент, шөп сүрлеу 33,4 процент орындалды.

6. Су шаруашылығын жете бағаламау-

ның кемуіне жол берді. Төдейтін мал санының кемуі әсіресе Батыс Қазақстан, Гурьев, Ақмола, Шығыс Қазақстан облыстарының колхоздарында өте көп болды.

Төдейтін жүз малдан төл алу өте-мөте кемші, 1951 жылы: 1948 жылғы 88 бұзаудың орнына 74 бұзау, 103 қозылақтың орнына 78 қозы-лақ, 78 қулынның орнына 67 қулын алынды. Әсіресе Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Алматы, Талдықорған облыстарының колхоздарында төл аз алынды.

Үшіншіден, республиканың колхоздары мен совхоздарында қоғамдық мал шаруашылығының өнімі өте төмен болып келеді. Бір сауын сыйырдан сауылатын сүт жылдық жоспар бойынша 1150 литр болса, 1952 жылдың сегіз айының ішінде ол республика бойынша орта есеппен 478 литр болып отыр, ал өткен жылғы осы уақытта 535 литр еді.

Быйыл жайылым ерекше қолайлы бола тұрса да Оңтүстік Қазақстан облысының колхоздары әр сауын сыйырдан небәрі 421 литр, Алматы облысының колхоздары—466 литр, Семей облысының колхоздары 484 литр сүт сауды.

Быйыл бір қойдан қырқылған жабағы жүн бүкіл республика бойынша 1,2 килограмм болды, ал Гурьев, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда облыстарының колхоздарында бұдан да кем болды.

Міне, мұның бәрі мемлекетке сүт пен жүн тапсыру жоспарының орындалмауына әкеліп соғып отыр.

Төртіншіден, республикада жемшөп мәселесінің шешілуі мүлде қанағаттанғысыз болып келеді. Көптеген колхоздар мен совхоздар жыл сайын қоғамдық малды азықпен қамтамасыз етпейді. Мал азығын дайындау жағдайы быйыл да осындай күйде.

1952 жылғы сентябрьдің 15-не шен дайындау жоспары тонна есебімен республиканың колхоздарында небәрі 51,3 процент, шөп сүрлеу жоспары 58,5 процент қана орындалып отыр; ал совхоздарда шөп дайындау 50,0 процент, шөп сүрлеу 33,4 процент орындалды.

дарын оралуан ұтпру ісімен қаш шаруашылығы м рақтандыруға же данбайды, оларға тұрмыс жағдайла

КОЛХОЗДІ ШАРУАШЫЛЫҚ МӘ

Республиканың жылдан бергі дәді ұйымдық-п нығайту жөнінде

Колхоздардың рның құны 19. ғысынан 3,9 есе лығын дамытуды бөлінбейтін қор 1 лисон соғма жетті, лінбейтін қордан

Табысы мол бо бейді.

Алайда, біз БК нің колхоз құрыл дауында көрсет шар орындап келе ден колхоз құрыл шылық көзқараст дың бәрін басты ғымын арттыра б руашылығын барь өнімін молайта бе дық шаруашылық тін орындауға ау еді.

Біздің істерен т тындылары қандай

Колхоздар ірілен зір республикада 1 хоздың орнына 31

Мойындау керек митеті алға қойға рымыз әлі де қан келеді.

Республиканың өздерінің мемлекет өнімдерін тапсыру лерін жылма- жыл ауылшаруашылық көрсетілген қажетті

Комитетінің секретары Ж. Шаяхметов жолдастың баяндамасының жалғасы

әне мемлекет жа-
рту керек.

і механизатор қа-
дан даярлау мәсе-
еле болып отыр.
бұл учасоктегі
лі ауылшаруашы-
; және өнімді пай-
т, совет, ауылша-
орғандарының бас-
изатор кадрлары
ау ісін негізінен
ді.

лхоз председател-
рі, егін бригад-
юндар, жылқы-
не басқалары ту-
т мәселе болып
омитетінің талап-
дың председател-
р жіберіп отыру,
ру, шопандардың,
шылардың және
и мамандарының
шылар есебінен,
мен комсомолец-
ру керек. Алты-

орындау ісінде
кен мәселе етіп
ткер бұл міндетті
көрсетуіміз керек.
ылық машинасын
лануды қамтама-
руашылығы қыз-
наларға ұқыпты
көретін етіп тәр-
совхоздардың ди-
шылығы жұмыс-
кезінде, өте са-
керек, жұмыстың
мерзімдерді сақ-
тарының нәти-
туға шаққандасы

лармен қамтамасыз ету керек. Қазақ ССР
Ауыл шаруашылығы министрлігі мен Қа-
зақ ССР Министрлер Советі жанындағы
Село құрылысының жоғары басқармасы
колхоздарда қора салу жұмысын негізінен
жақсартуға, құрылысты бұдан былай мал
шаруашылық фермаларын механикаланды-
ру талаптарына сай келетін үлгі жобалар
бойынша ғана жүргізуге тиіс.

13. Малдың әртүрлі ауруына қарсы
күресті күшейту керек.

14. Ауылшаруашылық артелінің Уста-
вын бұзуды қандайын болса да жоюды
қамтамасыз ету керек.

15. Аудандық партия комитеттерінің
секретарьлары, аудандық атқару комитет-
терінің председателдері, аудандық ауыл-
шаруашылық бөлімдерінің бастықтары,
ауылдық-селолық Советтердің председа-
тельдері және бастауыш партия ұйымда-
рының секретарьлары колхоз экономика-
сын, колхоздардың ақшалай және заттай
табыстарын көбейту жолдарын, колхоз
қаржысын дұрыс және үнемдеп жұмсау-
ды жақсы білетін болуы керек.

16. Колхоздарда еңбек ұйымдастыру
жұмысына барынша көңіл аудару керек,
өйткені, колхоздарда еңбекті дұрыс ұйым-

дастырмайынша ауыл шаруашылығын
дамытуда алда тұрған міндеттерді орын-
дауды қамтамасыз ету мүмкін емес.

Колхозшы әйелдердің өнімді жұмыс іс-
теуіне жағдай туғызу үшін бала ясли-
лері мен бала бақтарының санын көбейту
керек.

17. Ауылшаруашылық дақылдарының
шығымдылығын арттыру, малдың өнімін
молайта отырып, оның санын көбейту
ісінде біздің ғылыммыз үлкен роль ат-
қаруға тиіс. Сондықтан Қазақ ССР Ғылым
академиясы мен Ленин атындағы Вүкіл-
одақтық ауылшаруашылық Ғылым акаде-
миясы Қазақ филиалының басшылары
Қонаев пен Зыков жолдастар ауыл ша-
руашылығын өркендету жөнінде алды-
мызға БК(б)П Орталық Комитеті қойған
міндеттерді орындауда республиканың
партия, совет және ауылшаруашылық ор-
гандарына елеулі көмек көрсетуге тиісті.

18. Колхозшылардың, МТС пен совхоз
қызметкерлерінің мәдени-тұрмыс жағдай-
ларын мықтан жақсарту шараларын істеу
керек.

19. Ауыл шаруашылығы озаттарының
тәжірибесін қорытып, колхоз, совхоз өнді-
рісіне енгізуді қамтамасыз ету керек.

Ұйымдастыру-партиялық жұмыс

БК(б)П Орталық Комитетінің нұсқаула-
рына және Қазақстан К(б)П V съезінің
қаулыларына сәйкес, партия органдары пар-
тиялық-ұйымдастыру жұмысының дәре-
жесін көтеруге, партия ұйымдарын нығай-
туға, республиканың саяси, шаруашылық
және мәдени өміріне барлық жағынан бір-
дей басшылық ролін және ықпалын кү-
шейтуге баса көңіл бөлді.

V съезден кейін Қазақстан К(б)П Орталық
Комитеті Гурьев және Шығыс Қа-
зақстан облыстық партия комитеттерінің

құлов колхоз құрылысының жауларын
қамқорлығына алып, аудандық ұйымдар
мен және басшылардың жұмысынағы
кемшіліктерге қарсы дабыл көтерме-
ні болған коммунистерді қудалап отырған,
ал Қызылорда облыстық партия комитеті
мен оның секретарьлары партия басшы-
мен коммунистің бейнесінен әлде қашан
айрылған мұндай адамдарды қорғалтпал
келген.

Қазақстан К(б)П Орталық Комитеті Бек-
телеев жолдасты Қызылорда облыстық

көптеген облыстық партия комитеттері
бюроларының жұмысындағы елеулі кем-
шілік пен қате — аудандардан өсіп шық-
қан кадрлардың облыстық және респу-
бликалық басшы қызметке жоғарылаты-
майтындығы немесе мүлдем дерлік
жоғарылатымайтындығы деп білу ке-
рек. Айта кету керек, бұл мәселе-
де біз өзіміз, Орталық Комитеттің
секретарьлары аудандық қызметкерлерді
басшы қызметтерге көтеруден қорқа со-
ғатынымызды қоя алмай келеміз. Бірақ-
тар жағдайларда бұл хал кейбір басшы
қызметкерлердің бір орында көп отырып
қалуына, өз кемшіліктерін көрмеуіне әке-
ліп соқтырады.

Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің
кейбір жағдайларда кадрларды катеден,
байыбына бармай жоғарылата салған кез-
дері болды. Тұрмыста азғандығы үшін
БК(б)П Орталық Комитеті партиядан шы-
ғарған, бұрынғы Юстиция министрі Нұр-
баев жөнінде, партия органдарын алдағы-
ны, лайықсыз мінез- құлқы үшін БК(б)П
Орталық Комитеті партиядан шығарған
Байланыс министрінің бұрынғы Уәкілі
Елібаев жөнінде осылай болды.

Міндет — осы кемшіліктерді тез жөн-
деу және кадрларды іріктеп алуда, олар-
ды орналастыруда партияның өзгертілген
Уставының текетіндегі қағыйдаларды бас-
шылыққа алу. Онда былай деп жазылған:
«партия тапсырған қандай қызметте бол-
са да, партияның кадрларды саяси және
іскерлік сапасына қарай дұрыс іріктеп
алу туралы нұсқауларын бұзжытпай жү-
зеге асырып отыруға міндетті. Бұл нұс-
қауларды бұзу, қызметкерлерді тамыр-та-
ныстығына, өзіне берілгендігіне, жерлес-
тігі мен туысқандығына қарап іріктеп
алу партия қатарында болумен сыйыс-
пайды».

деттерді ойдағыдай шешу қолынан келмей,
тапсырылған іске жауапкершілік сезімі
жоғалтып, комсомол қызметкерлеріне лай-
ықсыз істер істеп жүр.

Міндет — комсомол ұйымдары жұмы-
сының дәрежесін қауырт көтеру, кәсіп-
орындардың, колхоздардың, МТС-тердің,
совхоздардың, мекемелердің жұмысын
жақсартудың барлық мәселелерін талқы-
лау және тиісті партия ұйымдарының ал-
дына қою жөнінде партия Уставы беріп
отырған кең инициатива көрсету права-
сын комсомолецтердің толық пайдалануы,
комсомолецтердің қай жерде болсын алдың-
ғы қатарда болып, жастарды соңына ер-
туін қамтамасыз ету.

ССРО-ны өркендетудің бесінші бесжыл-
дық жоспары жөніндегі БК(б)П Орталық
Комитетінің ұсынған жобасында көрсетіл-
ген міндеттерді жүзеге асыруда совет ор-
гандары да зор роль атқаруға тиіс.

Совет органдарының жұмысында әлі де
елеулі кемшіліктер бар. Бұл кемшіліктер
дің басты-бастылары мыналар: жергілікті
орындардан көтерілген мәселелерді қарау
ісін ұзаққа созу, жоғары органдардың
және өз қаулыларының орындалуын бақы-
лаудың нашарлығы, тұрақты комиссиялар
дың жұмысының нашарлығы, республика
халық шаруашылығының негізгі тару-
ларын өркендетуге байланысты принци-
тік мәселелерді алға қояда жеткілікті
инициатива көрсетпеу.

Республика Министрлер Советінің жұ-
мысында елеулі кемшіліктер бар. Тайе-
ков жолдас және оның орынбасарлары
Гараган, Шарипов, Жанғозин, Забжанс-
кий, Нұрмұбаева жолдастар Министрлер
Советінің толып жатқан қаулыларының
орындалуын тексеруді мейлінше нашар
ұйымдастырады, министрліктерге жеткілік-

ССТ министрлер Советінен бастап бастауыш партия ұйымдары мен селолық-ауылдық Советтерге дейінгі ұйымдар ауыл шаруашылығына басшылығын батыл қайта құрулары керек.

Партиялық-саяси жұмысты күшейту, парменді социалистік жарыс ұйымдастыру негізінде біз алдымызға қойылған міндетті орындау ісіне ауыл шаруашылығының әрбір еңбекшісін жұмылдыруға, сойты республикада бұл міндетті білмейтін және оны жүзеге асыруға белсене қатыспайтын әрде-бір адам болмайтын етуге тиіспіз. Тілемсектік әдет атаулының бәріне қарсы батыл күрес жариялан, алдымызға қойылған міндетті мемлекеттік қаржыны мейлінше аз жұмсап орындауымыз қажет.

2. Аудандық партия комитеттері мен аудандық атқару комитеттерін, облыстық партия комитеттері мен облыстық атқару комитеттерін, Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің және республика Министрлер Советінің аппаратын, аудандық ауылшаруашылық бөлімдерін, аудандық су шаруашылықтарын, облыстық ауыл шаруашылығы басқармаларын, облыстық су шаруашылығы басқармаларын, Ауыл шаруашылығы министрлігі мен Совхоздар министрлігін, Су шаруашылығы министрлігін, су шаруашылығының жоғары басқармасын, МТС, ММС машина-мелиорация станциялары мен совхоздар басшылығын нығайту керек, бұл үшін осы ұйымдардың жұмысына ең жақсы коммунистерді — ауыл шаруашылығының ұйымдастырушылары мен мамандарын жіберу қажет. Оның бер жағында, ауыл шаруашылығы жұмысына жіберілетін әрбір жолдас біздің алдымызға БК(б)П Орталық Комитеті қойып отырған міндетті орындауға белсене қатысатын болуын өзінің абройлы ісі деп есептейтін жағдай туғызуымыз керек.

Ауыл шаруашылығы мамандарын пайдалануға большевиктік тәртіп орнатып, мамандардың аудандардан, облыстардан және республикадан кетуін тоқтатып, оларға қажетті мәдени-тұрмыс жағдайлар жасау керек. Осы міндеттерді орындау үшін мамандардың қызметтен кетуін және оларды тиісінше пайдаланбауды қылмыс деп тауып, бұл жөнінде кінәлі басшы

лығы жұмыстар мен халық шаруашылығының жоспарында көзделген басқа да ирригация объектілері жоспарын орындауды қамтамасыз ету керек.

7. Мал тұқымын және тұқымдық мал шаруашылығын жақсартып, мұнсыз мал шаруашылығының өнімін арттыру міндетін орындаудың қиынын естен шығармау керек. Бұл жөніндегі міндет — қолда бар мал тұқымын жақсартып, малдың жаңа, неғұрлым өнімді тұқымын өсіріп шығара беру, мұнымен қатар барлық малды барып, күту ісін жақсарту.

8. Ауылшаруашылық малдарының барлық түліктері жөнінде төлдейтін мал санын барынша көбейтіп, төлді көп алатын болуды көздеу қажет. Мұнымен қатар малдың өлім-жітімін, орынсыз жұмсалуды тию қажет.

9. Мал шаруашылығының еңбекті көтерек ететін процестерін механикаландыру жөніндегі жұмысты күшейту қажет. Бұл өте күрделі және қиын міндет, сондықтан ғылыми-зерттеу мекемелерінің де, сол сияқты партия, совет және ауылшаруашылық органдары басшыларының да күштерін осыған жұмылдыру қажет.

10. Республиканың аймақтары бойынша тиісті шаралар жүргізіп, таяудағы екі—үш жыл ішінде республиканың барлық аудандарында сыйыр малының бәрін қыстығүні қолда бағуға көшіру қажет.

11. Жемшөп базасы туралы мәселені шешу үшін екі—үш жылдың ішінде республикамыздың барлық колхоздарында егіндік, жемшөптік және ферма жанындағы ауыспалы егістер енгізу жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету керек.

Республиканың өңтүстік және батыс облыстарының шөлейт аймақтарындағы табиғи шабындықтардың көп жерлерінде шөптің шығымы аз, сапасы төмен болып жүргендіктен, бұл жерлерге қолдан көлемді шабындық жасау қажет, бұл үшін жыл сайын көпжылдық шөптер егу және шалғындарды жақсарту үшін үстеп шөп егу қажет.

Жыл сайын кемінде 2,2 миллион гектар жерді жайып суару керек.

12. Қоғамдық малды жақсы қора-жай-

дұрыс шешуге көмектесіп, коммунистерді партиялық және мемлекеттік тәртіпті сақтау рухында, мейлінше қырағылық, адалдық және шынайылық рухында тәрбиелеп отырулары қажет.

Көптеген аудандық, қалалық және облыстық партия комитеттері БК(б)П Орталық Комитетінің Сталинград обкомының есебі жөніндегі белгілі қаулысын естерінен шығарып, совет және шаруашылық ұйымдарының өздері-ақ ойдағыдай шешемалатын мәселелермен айналысып кетіп, саяси және шаруашылық жұмысты дұрыс ұштастыра алмай отыр.

Біздің барлық жұмысымыздағы ең елеулі кемшіліктердің бірі — сын мен өзара сын дәрежесінің төмендігі болып отыр. Көптеген партия органдарының басшылық ету стилі мен әдістері партия қатарында сын мен өзара сынның кең өрістеуіне қолайлы жағдай жасамады. Партия органдарының жұмысында айрықша маңызы бар, партия комитеттерінің пленумдарын өткізуді алаштық. Партия комитеттерінің көпшілігі пленумдарды оқта-текте өткізеді.

Партия ұйымдарының кейбір басшылары пленумда, партия жыйналысында болған сынды есіте, тіпті сынды мойындай отырып, іс жүзінде коммунистердің сын пікірлері мен ұсыныстары жөнінде ешқандай шара қолданбайды. Мұның өзі коммунистердің инициативасын және белсенділігін төмендетеді, сайып келгенде, сынға қысым жасаудың бір түрі болып табылады.

Қызылорда облыстық партия комитетінің секретары Бектелеев жолдас облыс партия ұйымында сын мен өзара сынды бастай алмады, мұнда төменнен болған сын өрістетілмеді және оны қолдап отыру болмады. Мұндай жағдайда облыстық партия ұйымында басшы кадрларды іріктеп алу, оларды дұрыс орналастыру ісінде елеулі қателер болғанына және ауыл шаруашылық артелі Уставын бұзушылар жөнінде шаралар қолданылмағанына таңырқауға болмайды. Сырдария және Қазалы аудандық партия комитеттерінің бірінші секретарьлары Жақыпов пен Иман

каның кейбір партия ұйымдарында сынды нашар екендігін айқын көрсетеді.

Еңбекшілердің хаттары мен арыздарын, әсіресе мемлекетке қарсы, колхозға қарсы қыллықтарды апаратын хаттары мен арыздарын қарауды көшеуішдету, қағазбастылыққа салыну — партия алдында ауыр қылмыс болып табылады.

Төменнен болатын сындының бір формасы — еңбекшілердің хаттарының, шарымдарының, арыздарының зор қоғамдық саяси маңызы бар. Бұлар совет адамдарының партия, совет және шаруашылық ұйымдарының жұмысын жақсарту жөніндегі жасап отырған қамқорлығының көрінісі болып табылады.

Сын мен өзара сын, деп үйретеді Сталин жолдас, біздің дамуымыздың заңы, біздің ілгері қарай жеңімпаз қозғалысымыздың шешуші шарты болып табылады.

Әрбір партия ұйымы, әрбір партия басшысы сын мен өзара сынды төменнен кең көлемде дамуына жәрдемдесетін жағдай туғызуға, кемшіліктерді ашып, оларды жойып отыруға тиіс. Сынға қысым жасау — ауыр күнә. Сынды тұншықтырушы, оны даурықпа мен мадаққа айналдырушы партия қатарында бола алмайды.

БК(б)П Орталық Комитетінің және Қазақстан К(б)П V съезінің қаулыларын басымызға ала отырып, республикамыздың партия ұйымдары кадрларды іріктеп алу, оларды орналастыру және тәрбиелеу ісін бірқатар жақсартты.

Кадрларды дұрыс тәрбиелеуде оларға үнемі нұсқау беріп отырудың, оларға практикалық басшылықтың тәжірибесін үйретіп отырудың маңызы өте зор. Қазақстан К(б)П Орталық Комитеті есеп беріліп отырған уақыт ішінде партия органдарының қызметкерлеріне нұсқау беру ісін жақсарту жөнінде бірқатар шаралар жүргізді. Бірақ, айта кету керек, партияның Орталық Комитеті және облыстық комитеттері бұл үшін қолда бар мүмкіншіліктердің бәрін пайдаланбады және аудандық партия комитеттерінің секретарьлары арасында жұмысты нашар істеді.

Партияның Орталық Комитетінің және

сентябрда ішінде 2016 кандидаттар

БК(б)П мүбиелеу жөнін алдына негүр отыр. Солай ммысымызда е йылған жоқ. тарды БК(б)П де қажетті к салдарынан к дидаттық ста күр әншейін лып кетіп от

Кандидатта орындау рух дарының ең былады.

Қазақстан аудандық ком шылығында і йінгі кездерд шаруашылығы салу жөнінде алайда кемші жоқ.

Республика аудандық пар бастауыш па мерзімнің іші БК(б)П Ортал мен нұсқаула тәртіпше келт

Қазақстан Партиясы V отырып, респ комсомолға ба ты.

Айта кету мол ұйымдар төмен дәреже қатарын алды не жұмысшы лықтырады, алу және тәр шұғылданады комсомол қы нистік тәрбие

Комитетінің секретары Ж. Шаяхметов жолдастың баяндамасының соңы

басшылы-
атал және

ыстық көз-
IX съезінің
өніндегі ди-
ның өзгер-
ларын тал-
тіл бөлім-
дарушылы-
нде ұсыныс
атқан ре-
аулы шар-
және көр-
ң шарла-
өртілген У-
алқылағанда
ның жобалар
енгізу

кәне партия
ған қаулы-
бесжылдық
ннен өнер-
і, мәдениет-
ету жолын-
ан жаңа са-
еке жұмыс-
органдары-
ды орындру
сайлау жүй-
конференция-
шікірлерін,
үзеге асыру
ын күшейту

ыдында тұр-
болмай отыр-

партия ұйым
топтарының

стия К(б)П V съезінің идеология майда-
ындағы елеулі кемшіліктер мен қателер-
ді ашқан қарарлары негізге алынды.

Егер республикамыздың ғылыми-зерттеу мекемелері, ғылым қызметкерлері өз жұмысында ірі-ірі қателер жібермеген болса, республикамыздағы ғылымның табыстары мұнан да гөрі көбірек болған болар еді.

Жұртқа мәлім Қазақстан тарихының және қазақ әдебиеті тарихының жеке мәселелерін баяндауда Қазақстанның кейбір тарихшылары мен әдебиет зерттеушілері буржуазиялық-ұлтшылдық сыйпатта өте өрескел қателер жіберді, атап айтқанда Бевесары Қасымовтың реакциялық-монархиялық қозғалысын және революцияға дейінгі Қазақстандағы кейбір басқа да ұлттық қозғалыстарды баяндауда қателер жіберді. Маррдың «жаңа» ілімі дейтіннің жалған жолымен кеткен лингвисттердің жұмысындағы қателер республикамыздағы тіл ғылымын дамыту ісінде үлкен кедергі болды.

Бұл қателердің түзетілуі әлі де болса өте баяу және батыл емес. Таяуда ҚК(б)П Орталық Комитеті Қазақ мемлекеттік көркем әдебиет баспасының директоры Сейтов жолдас пен «Әдебиет және искусство» журналының бұрынғы редакторы Жармағамбетов жолдас туралы мәселе талқыланды, бұлар жұмыстың партиялық принциптерінің орнына таныстық және семьялық жағдайды қолданып, бірінші жіберген идеологиялық қателерін бірі жасырып отырған, бірін-бірі қолдап, мадақтаған. Орталық Комитеттің көркем-әдебиет бөлімі міндеттерінің орынбасары Жарылғанов жолдас жора-жолдастық қатынасты қыймай, Сейтов пен Жармағамбетов жолдас-тардың қателерін ішіне сақтап, әшкерелемеген.

Орталық Комитет Сейтов жолдасы бір жылдық мерзім қойып, партия кандидаты

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫ МЕН АРНАУЛЫ ОРТА ОҚУ СРЫНДАРЫ

Партияның, Совет үкметінің және Сталин жолдастың өзінің ұдайы қамқорлығының арқасында Қазақстанда жоғары және орта дәрежелі мамандар даярлайтын оқу орындары кең өрістеді.

1952 жылы республикамызда арнаулы жоғары білімі бар мамандар 1939 жылға қарағанда 4 есе көп даярланды, ал, үстіміздегі жылы жоғары оқу орындарына алынған оқушылардың саны 1939 жылғыдан 6 есе асып отыр.

Бірақ, сонымен қатар, жоғары және орта дәрежедегі мамандарды даярлау ісінде әлі де болса елеулі кемшіліктер бар. Қазіргі бар жоғары және орта дәрежелі арнаулы оқу орындары республикамыздың социалистік өнеркәсібінің, ауыл шаруашылығының және мәдениетінің өсіп келе жатқан тілектерін қамтамасыз ете алмай отыр.

Біздің жоғары және орта дәрежелі арнаулы оқу орындарымыз даярлап шығарған мамандар өзінің ісін жақсы біліп, толық қаблетті, мәдениетті, коммунистік құрылыс ісіне шын берілген қызметкерлер болып шығуы үшін оқу сапасын негізінен жақсартып, лекциялардың және басқа да оқу сабақтарының идеялық-теориялық ғылыми дәрежесін мейлінше арттыру керек, студенттер арасындағы саяси-тәрбие жұмысын күшейту керек.

ХАЛЫҚ АҒARTУ ЖҰМЫСЫ

Қазақстан К(б)П V съезінің қарарларын орындай отырып, партия ұйымдары мен халық ағарту орындары халық ағарту жұмысын өркендете беру және жаппай жетімділік оқуды жүзеге асыру жөнінде белгілі дәрежеде жұмыстар істеді.

Сөзай бола тұрса да, халық ағарту орындарының және мемлекеттің жұмы-

Комитеті бұл қателерді жою және түзету жөнінде бірсыпыра шаралар қолданды. Театрлар мен концерт ұйымдарының репертуары тексерілді; совет жазушылары мен суретшілер одақтарының, сонымен қатар Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы искусство істері Басқармасының басшылығы нығайтылды; творчестволық ұйымдарда саяси-тәрбие жұмысын жақсарту жөнінде, олардың арасындағы творчестволық байланысты күшейту жөнінде бірсыпыра шаралар қолданылды.

Алайда, творчестволық ұйымдар Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің VIII пленумының және V съезінің қарарларын әлі де болса мүлде жеткіліксіз орындап отыр. Жазушылар одағы, Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы искусство істерінің Басқармасы, Қазақстан композиторлары мен суретшілерінің одақтары өз жұмыстарын қайта құруда шағандық жасап отыр және олар өздерінің бұрынғы жіберген қателерін баяу түзетіп отыр. Бұл ұйымдарға партиялық басшылық ету жұмысындағы елеулі кемшіліктер жойылған жоқ.

Республика партия ұйымының көркем әдебиет пен искусство саласындағы міндеті — жазушыларды, ақындарды, композиторларды, суретшілерді, артистерді, кино қызметкерлерін және искусствонның басқа да барлық қызметкерлерін республикадағы ұлы өзгерістерге арналған жоғары идеялы көркем шығармалар жасауға, еңбекшілердің еңбектегі тамаша табыстарын көрсетуге, халқымыздың рухани байлығын, халықтар достығын, ер-веттік қоғамның тіршілігінде большевиктік партияның алқаратын ролін көрсетуге бұдан да былай жұмылдыру болып табылады.

Біздің советтік әдебиетімізді совет халқына жат қандай да болса идеясымақтар-

ГДР ХАЛЫҚ ПАЛАТАСЫ ДЕЛЕГАЦИЯСЫНЫҢ ХАЛЫҚ ПАЛАТАСЫ ПРЕЗИДИУМЫНА БАЯНДАМАСЫ

БЕРЛИН, 22 сентябрь. (СОТА). Герман Демократиялық Республикасы Халық палатасының делегациясы Боннга барып қайтқаннан кейін Халық палатасы депутаттарының келіссөздер жүргізу үшін Боннга делегациялар жіберу туралы 5 сентябрьде қарар қабылдағаннан кейінгі талпынмасын орындағандығы жөнінде бүгін Халық палатасының президиумы және оның старейшина советінде баяндама тапсырған.

Халық палатасы председателинің орынбасары Герман Матери делегация атынан толық хабар жасалы.

Делегацияның мүшелері — премьер-министрдің орынбасары Отто Нухке, Халық палатасы председателинің орынбасары Эрнст Гольденбаум және министр доктор Хаман өздерінің сөздерінде Герман Матерінің хабарын толықтырды.

Бұдан кейін сөз сөйлеген Халық палатасының председатели Ноганнес Дикман делегация халық үкметі жоғарғы органының тапсырмасын толық орындалы деп атап көрсетті.

Ол Герман Матерінің хабарлағанындай Бонн парламентінің председатели Элеретін іскер позицияға ие болғанын атап көрсетті.

Сол сыяқты, Дикман Халық палатасы делегациясының Батыс Герман парламентінің председатели және барлық депутаттарын өз пікірлерін Герман Демократия Республикасы Халық палатасы депутаттарының алдында айтып беру үшін шақырғанының қандай маңызы бар екендігіне тоқталды; Сол сыяқты, ол Боннга алғашқы рет барып келгеннен кейін Батыс герман халқының көпшілігі герман мәселесін бейбітшілік жолмен шешу жөніндегі басталған келіссөздерді тезірек оған әрі жүргізуді талап ететіндігін анық көргендігін атап көрсетті.

Мәжілесте Халық палатасының тағу уақытта болатын пленумдық мәжілісінде қарастырылған мәселелерді Боннга хабарлау

не бөлінісін білуге тиіс.

Партия насихаты саласында Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің жанындағы партия тарихы Институты — БК(б)П Орталық Комитетінің жанындағы МЭЛИ филиалы үлкен және маңызды жұмыс атқарады.

XVIII партия съезінен соңғы жерге Институт марксизм-ленинизм шығармаларының 200-ден аса еңбегін 6,5 миллион дана етіп қазақ тілінде басып шығарды, оның ішінде талай рет көп дана етілін басылған «БК(б)П тарихының қысқаша курсы» және И. В. Сталиннің өмірбаяны бар.

В. И. Ленин мен И. В. Сталиннің Шығармаларын қазақ тіліне аударып, басып шығару жөнінде Институтта көп жұмыс істеліп жатыр. Көзінде В. И. Ленин Шығармаларының алғашқы 22 томы қазақ тіліне аударылды, 18 томы жарыққа шықты және И. В. Сталин Шығармаларының 13 томы қазақ тілінде жарыққа шықты.

Қазақстан еңбекшілері өз тарихында бірінші рет Маркстің — Энгельстің — Лениннің — Сталиннің Шығармаларын өзінің ана тілінде оқуға мүмкіншілік алды.

Көп жылдық еңбектің нәтижесінде партия тарихы Институты «Қазақстан К(б)П тарихының қысқаша очеркі» жобасының материалын дайындады, мұнда Қазақстан территориясында бірінші марксистік үйірмелердің шыққан күнінен бастап (XIX ғасырдың аяғы) — көзінше дәуіріне дейінгі дәуір қамтылған.

САЯСИ ҮГІТ ЖӘНЕ БАСПАСӨЗ

Қазақстан К(б)П V съезінің қарарын орындай отырып, республикамыздың партия ұйымдары халықтың барлық топтарының арасында бұқаралық - саяси жұмысты ұйымдастыру ісінде біраз табысқа жетті.

Алайда үгіт жұмысының жалпы өрісі және идеялық-саяси дәрежесі республика-

ның негізгі міндеттерді барлық уақытта бірдей жекелеп көрсете білмейді. Республиканың газеттер, әсіресе «Социалистік Қазақстан» идеология мәселелерін нашар жазады, тіпті бұл мәселеде шатастып та көтіп жүр. Көп газеттер автор активі мен жұмысшы-шаруа тілшілері арасында қанағаттанарлық жұмыс жүргізе алмай отыр.

Біздің міндетіміз — газеттердің жұмысындағы осы көрсетілген елеулі кемшіліктерді тезірек жою және республика партия ұйымының алдында тұрған міндеттерді ойдағыдай орындау, сөйтіп идеология жұмысының жағдайын және партия құрылысы мәселелерін баспасөзде жазып отыру ісін мейлінше жақсарту.

Жергілікті партия органдары аудандық және қалалық баспасөзге күнбе-күн және нақтылы басшылық етіп, еңбекшілерді коммунистік тәрбиелеу ісінде баспасөздің ролін көтеруі қажет.

ҒЫЛЫМ

Біздің еліміздегі коммунистік құрылыстың табыстары ғылыммен, ғылымның табыстарын практикаға қолдану ісімен өте тығыз байланысты.

Қазақстан Коммунист (большевиктер) партиясының V съезінен кейінгі өткен уақыттың ішінде республикамыздағы ғылым негізінен алғанда ғылым пен өндіріс қызметкерлерінің творчестволық байланысын нығайтуға бағытталды, коммунизмнің ұлы құрылыстарына берілетін көмекті күшейтуге және ғылыми-зерттеу мекемелерінде бүкіл идеологиялық және саяси-тәрбие жұмысын қайта құруға бағытталды.

Ғылыми-зерттеу мекемелерінің қызметінде Сталин жолдастың «Марксизм және тіл білімі мәселелері» деген данышпандық еңбегі, БК(б)П Орталық Комитетінің идеология мәселелері жөніндегі тарихи қарарлары, сол сияқты КК(б)П Орталық Комитетінің VIII пленумының және Қазақ-

стан Республикасының Ғылым Академиясының шырғымдылығын арттыру, ауылшаруашылық малдардың өнімділігін арттыру жөніндегі ғылыми жұмыс дұрыс ұйымдастырылып, мықтап жақсартылсын.

Қоғамдық ғылым саласында алдымызда тұрған міндеттер: «Қазақ ССР тарихының» екі томы тез аяқталсын, мұның өзі советтің тарихи ғылымының бүгінгі талабына сай келетін болсын, мынадай негізгі проблемалар: Қазақстанның революцияға дейінгі тарихын дәуірге бөлу, қазақ халқының шығу негізі, Қазақстандағы феодалдық қатынастардың ерекшелігі, қазақ социалистік ұлтының қалыптасуы мен дамуы, колхозды ауылдық мәдениеті мен тұрмысы және басқа да проблемалар бойынша монографиялық зерттеулер жасау.

«Қазақ әдебиеті тарихын» жасау жұмысы аяқталсын.

Кәзіргі кезеңдегі мәселелерді: республика халық шаруашылығының аса маңызды салаларының экономикасын, Советтік Қазақстанның өнеркәсібі мен ауыл шаруашылығының тарихын, социалистік құрылыс практикасын зерттеу ісі тереңдетілісін. Таяу жылдардың ішінде ұйғырлар мен дүңғандардың тарихы, мәдениеті және искусство жөніндегі ғылыми-зерттеу жұмыстарының тақырыбы кеңейтілуге тиіс.

Ғылым академиясының ғылыми мекемелерінің ең маңызды міндеттерінің бірі — тіл білімі, әдебиет, тарих, тіл зерттеу, биология ауыл шаруашылығы және медицина ғылымының, физика-математика және техникалық ғылым саласында теориялық проблемаларды терең зерттеу болып табылады.

Академия кадрларын идеялық-саяси тәрбиелеу жұмысына және олардың ғылыми-теориялық дәрежесін көтеруге, аспирантура мен докторантура арқылы ғылым қызметкерлерді даярлау жұмысын жақсарту ісінде ерекше көңіл бөлу қажет.

күрес жүргізу;

в) 1955 жылдың аяғына дейін республиканың барлық мектептерін жоғары мамандығы бар оқытушылармен қамтамасыз ету үшін педагог кадрларын даярлау және қайта даярлау.

НӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ИСКУССТВО

БК(б)П -ның XVIII съезінен бергі уақыттың ішінде Қазақстанның әдебиеті мен искусствосы жоғары идеялық, творчестволық қызметкерлердің социалистік реализм әдісіне жетілуі рухына ұдайы дамып отырды. Республика жазушылары бүгінгі күннің тақырыбына және тарихи тақырыпқа бірқатар шығармалар жазды, бұл шығармаларды жүргізілігіміз орында бағалады. Искусство қызметкерлерінің талантты кадрлары өсті, ұлттық опера мен балет жасалды, кино искусствосы дамыды.

Алайда, әдебиетіміз бен искусствомыз өзінің дамуы жолында бірсыпыра елеулі қателерден және творчестволық кемшіліктерден арылған жоқ. Жұртқа мәлім, Жұмалиев, Әуезов, Мұқанов, Бекхожин, Аманжолов, Жармағамбетов, Жұбанов және басқалар сияқты кейбір әдебиет зерттеушілер, искусство зерттеушілер, жазушылар мен драматургтер өздерінің шығармаларында буржуазиялық-ұлтшылдық және буржуазиялық-объективистік қателер жіберді. Өткен дәуірдің қалдырған мұрасына сын көзбен қарамаудың салдарынан олар марксизм-ленинизм позициясынан және социалистік реализм әдісінен алыстады, кейбір реакцияшы хандарды және олардың сарай ақындарын дәріптеді, Қазақстанның Россияға қосылуының ұлы прогрестік маңызын дұрыс көрсетпей, бүркемеледі, орыс халқы мен қазақ халқының қасиетті достығының мүдделеріне зиянын тигізді. Орталық Партия Комитетінің VIII пленумы мен V съездің нұсқауларын жүзеге асыра отырып, Қазақстан К(б)П Орталық

Комитеті мен көлемі. Съездің ө Қазақстан К(б)П (мысын сын көзіме кемпіліктерді жөн бептерді ақырына шевикше ашу, ол өзіміздің барлық жөнінде практика леу.

Біз, коммунисте және қашан да бө ізмің, халықтар жоғары сезімін, и совет адамдарыны сына, Совет мемл жолдастың өзіне және шын берілге деп отыруға тиіс тау).

Мәңгі жасайтын сенімді серігі, біз ұстазымыз Сталин деп шығарған Қаз зор большевиктік дылықпен және к нистік құрылыс а қандай да болса : ырып, БК(б)П Орта Сталиннің төдірет топтасады деп сен діздер. (Ұзақ қол

Коммунистердің таңдаулы ұлдары вет халқының в ұрыстарда шынык сын! (Қолшапала

Коммунистік сталиндік Ортал инизм құрылысын сасын! (Қолшапал

Бөмендер ұстаз бүкіл дүние жүзі ту ұстаушысы, бі йікті жолдасымыз берсін! (Ұзақ қо

РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй. ТЕЛЕФОНДАР: редактор — 1-86, редакция және ауылшаруашылық бөлімдері — 2-36, өнеркәсіп-транспорт және тілшілер бөлімдері — 1-33-2, корректорлар бюросы — 4-39. Газет баспасы — 0-22, газет табыс етілі